

5 kroků k promptu, který opravdu funguje

Průvodce formulací promptů pro učitele cizích jazyků

Proč je promptování pro učitele klíčové?

AI jako asistent

Od přípravy materiálů přes tvorbu cvičení až po personalizovanou výuku – AI zvládne vše, když víte, jak se zeptat.

Jazyk AI

Přesný prompt = přesný výstup.

Cíl kurzu

Naučit se vytvářet prompty, které šetří čas a skutečně zlepšují pedagogickou praxi.

DEFINUJTE ROLI

Kdo má promlouvat? AI musí vědět, z jaké perspektivy má odpovídat. Bez role odpovídá "obecně" – s rolí se stane vaším kolegou.

Jak na to?

- **Základní:** „Vystupuj jako učitel českého jazyka pro 2. stupeň ZŠ.“
- **Specializace:** „Jsi metodička pro výuku čtenářské gramotnosti.“

Příklad: „Vystupuj jako učitel českého jazyka, který připravuje hodinu o příslovcích pro 8. třídu.“

KONKRÉTNÍ DATA

Co má AI zpracovat? AI potřebuje konkrétní data – bez těchto informací hádá. S konkrétním materiálem tvoří přesně to, co potřebujete.

Text k analýze

Vložte ukázkou, literární text nebo žákovu slohovou práci přímo do promptu.

Seznam slov / témat

„Zde je seznam 10 slov s obtížným pravopisem: [seznam]. Vytvoř cvičení na doplňování.“

Konkrétní otázka

Zadejte přesnou otázku pro studenty nebo námět hodiny, který má AI rozvést.

KONTEXT

Za jakých okolností?

Upřesněte cílovou skupinu, styl, úroveň obtížnosti a výukový cíl. Kontext je rozdíl mezi průměrným a skvělým výstupem.

- „Pro žáky s SPU.“
- „Pro pokročilé studenty.“
- „V hravém, motivujícím stylu.“
- „Zaměřeno na rozvoj slovní zásoby.“

Příklad v praxi

„Vysvětli pojem **metafora** pro žáky 6. třídy ZŠ, kteří se s ním setkávají poprvé. Použij jednoduché příklady z běžného života a vyhni se odborné terminologii.“

STANOVTE OMEZENÍ

S **jakými mantinely?** Určete délku, formát a hranice výstupu. Omezení nejsou překážka – jsou zárukou použitelného výsledku.

Délka

„maximálně 150 slov“, „krátký text“, „3 věty“

Formát

„ve formě odrážek“, „vytvoř tabulku“, „jako výběr z možností“

Zakázaná slova

„bez odborných termínů“, „vyhni se slovu knihy“

Typ výstupu

„pracovní list“, „e-mail rodičům“, „zadání projektové práce“

 Příklad: „Napiš krátký text (max. 100 slov) o důležitosti čtení. Použij maximálně 3 věty a vyhni se slovu ‚knihy‘.“

DEFINUJTE HODNOCENÍ

Jak poznáme, že AI splnila zadání?

Stanovte kritéria kvality přímo v promptu. AI pak sama ověří, zda výstup splňuje vaše požadavky.

- „Zkontroluj, zda výstup odpovídá věku žáků.“
- „Ověř, zda jsou příklady relevantní a srozumitelné.“
- „Je text gramaticky správný?“

📄 ✎ „Zkontroluj, zda jsou vytvořené věty gramaticky správné a vhodné pro žáky 8. třídy.“

ČEHO SE VYVAROVAT: Pasti špatného promptování

✗ Nejednoznačnost

„Napiš něco o literatuře.“ – Co přesně? Jaký žánr, pro koho, v jakém rozsahu?

✗ Přílišná stručnost

„Gramatika.“ – Jaká část? Pro jaký ročník? Cvičení, výklad, nebo test?

✗ Žádná role ani kontext

AI neví, pro koho a proč píše – výstup bude generický a těžko použitelný.

✗ Nerealistická očekávání

Dokonalý výstup napoprvé je vzácný. Opravy a upřesnění jsou součástí procesu.

📄 ⚖️ **Špatně:** „Vytvoř test.“ → **Dobře:** „Vystupuj jako učitelka ČJ pro 9. třídu. Vytvoř test (5 otázek) na téma ‚shoda přísudku s podmětem‘ pro žáky s SPU. Formát: výběr z možností.“

Praktické tipy pro učitele cizích jazyků

Nebojte se upravovat

Nebojte se prompt upravovat a doptávat se. Každá úprava vás přiblíží k ideálnímu výstupu.

Bud'te specifičtí

Čím přesnější zadání, tím lepší výsledek. Přidejte příklady: „ve stylu Karla Jaromíra Erbena“.

Sdílejte a experimentujte

Vyměňujte si osvědčené prompty s kolegy. Sbírká fungujících šablon ušetří celému sboru hodiny práce. Fungující prompt si uložte pro další použití.